

INTEGRALNOŚĆ PRAWA ADMINISTRACYJNEGO

Perspektywa polska

redakcja naukowa Jan Zimmermann

Wolters Kluwer

INTEGRALNOŚĆ PRAWA ADMINISTRACYJNEGO

Perspektywa polska

redakcja naukowa Jan Zimmermann

Zamów książkę w księgarni internetowej

proinfo.pl
księgarnia internetowa

SERIA **MONOGRAFIE**

Publikacja dofinansowana przez Uniwersytet Jagielloński

Stan prawny na 15 kwietnia 2019 r.

Recenzenci

Dr hab. Tomasz Bąkowski, prof. UG

Prof. dr hab. Jerzy Supernat

Wydawca

Joanna Dzwonnik

Redaktor prowadzący

Hanna Kolenkiewicz

Opracowanie redakcyjne

Małgorzata Masłowska

Projekt okładek serii

Wojtek Kwiecień-Janikowski, Przemek Dębowski

Łamanie

Sławomir Sobczyk

.....
Ta książka jest wspólnym dziełem twórcy i wydawcy. Prosimy, byś przestrzegał przysługujących im praw. Książkę możesz udostępnić osobom bliskim lub osobiście znanym, ale nie publikuj jej w internecie. Jeśli cytujesz fragmenty, nie zmieniaj ich treści i koniecznie zaznacz, czyje to dzieło. A jeśli musisz skopiować część, rób to jedynie na użytek osobisty.

prawolubni

SZANUJMY PRAWO I WŁASNOŚĆ
Więcej na www.legalnakultura.pl
POLSKA IZBA KSIĄŻKI

© Copyright by

Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o., 2019

ISBN 978-83-8160-389-8

ISSN 1897-4392

Dział Praw Autorskich

01-208 Warszawa, ul. Przyokopowa 33

tel. 22 535 82 19

e-mail: ksiazki@wolterskluwer.pl

www.wolterskluwer.pl

księgarnia internetowa www.profinfo.pl

SPIS TREŚCI

Wykaz skrótów 7

Jan Zimmermann

Wstęp 11

Część I

Integralność i pogranicze prawa administracyjnego

Przemysław Wszolek

**Rozdział 1. Istota i „rodzaje” integralności polskiego
prawa administracyjnego 17**

Mariusz Kotulski

**Rozdział 2. Istota i funkcje pogranicza polskiego
prawa administracyjnego 43**

CZEŚĆ II

Integralność wewnętrzna prawa administracyjnego

Wojciech Jakimowicz

**Rozdział 3. Elementy sprzyjające wewnętrznemu integrowaniu
się prawa administracyjnego (perspektywa teoretyczna) 61**

Iwona Niżnik-Dobosz

**Rozdział 4. Elementy sprzyjające wewnętrznemu
integrowaniu się prawa administracyjnego
(perspektywa prawa pozytywnego) 79**

Aleksandra Puczko

Rozdział 5. Elementy przeszkadzające wewnętrznemu integrowaniu się prawa administracyjnego (perspektywa teoretyczna)	107

Joanna Lemańska

Rozdział 6. Elementy przeszkadzające w wewnętrznym integrowaniu się prawa administracyjnego (perspektywa prawa pozytywnego)	137

Część III

Integralność zewnętrzna prawa administracyjnego

Mariusz Oleś

Rozdział 7. Granice prawa administracyjnego i jego pogranicze ...	159

Joanna Człowiekowska

Rozdział 8. Prawo administracyjne a prawo konstytucyjne	185

Ewa Skorczyńska

Rozdział 9. Pogranicze administracyjno-cywilne	207

Dorota Dąbek

Rozdział 10. Pogranicze administracyjno-karne	245

Piotr Dobosz

Rozdział 11. Prawo administracyjne a dziedziny z niego wyrosłe	269

Marta Kisielowska

Rozdział 12. Prawo administracyjne a prawo Unii Europejskiej ...	289

Mariusz Krawczyk

Rozdział 13. Zjawisko ekspansji i zjawisko ustępowania prawa administracyjnego – ofensywność czy defensywność?	311

Jan Zimmermann

Podsumowanie	337

Spis literatury	357

WYKAZ SKRÓTÓW

Akty prawne

- EKPC – Konwencja o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności sporządzona w Rzymie 4.11.1950 r., zmieniona następnie Protokołami nr 3, 5 i 8 oraz uzupełniona Protokołem nr 2 (Dz.U. z 1993 r. Nr 61, poz. 284 ze zm.)
- Konstytucja RP – Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2.04.1997 r. (Dz.U. Nr 78 poz. 483 ze zm.)
- k.c. – ustawa z 23.04.1964 r. – Kodeks cywilny (Dz.U. z 2018 r. poz. 1025 ze zm.)
- k.k. – ustawa z 6.06.1997 r. – Kodeks karny (Dz.U. z 2018 r. poz. 1600 ze zm.)
- k.k.s. – ustawa z 10.09.1990 r. – Kodeks karny skarbowy (Dz.U. z 2018 r. poz. 1958 ze zm.)
- k.p.a. – ustawa z 14.06.1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2018 r. poz. 2096 ze zm.)
- k.p.c. – ustawa z 17.11.1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. z 2018 r. poz. 1360 ze zm.)
- k.p.k. – ustawa z 6.06.1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz.U. z 2018 r. poz. 1987 ze zm.)
- p.p.s.a. – ustawa z 30.08.2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. z 2018 r. poz. 1302 ze zm.)
- pr.bud. – ustawa z 7.07.1994 r. – Prawo budowlane (Dz.U. z 2018 r. poz. 1202 ze zm.)
- TFUE – Traktat o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz.U. z 2004 r. Nr 90, poz. 864/2 ze zm.)
- TWE – Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską (Dz.Urz. UE C 321E, s. 37 ze zm.)

- u.d.k.w.w. – ustawa z 9.04.1968 r. o dokonywaniu w księgach wieczystych wpisów na rzecz Skarbu Państwa w oparciu o międzynarodowe umowy o uregulowaniu wzajemnych rozszczeń finansowych (Dz.U. z 1968 r. Nr 12, poz. 65)
- u.g.n. – ustawa z 21.08.1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2018 r. poz. 2204 ze zm.)
- u.n.p.r. – ustawa z 20.04.2004 r. o Narodowym Planie Rozwoju (Dz.U. z 2018 r. poz. 478 ze zm.)
- u.p.n. – ustawa z 29.07.2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2018 r. poz. 1030 ze zm.)
- u.p.p.u.w. – ustawa z 29.07.2005 r. o przekształceniu prawa użytkownia wieczystego w prawo własności nieruchomości (Dz.U. z 2012 r. poz. 83 ze zm.)
- u.p.z.p. – ustawa z 27.03.2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. z 2018 r. poz. 1945 ze zm.)

Czasopisma i publikatory

- AUW – Acta Universitatis Wratislaviensis
- Biul. SN – Biuletyn Sądu Najwyższego
- Dz.U. – Dziennik Ustaw
- Dz.Urz. UE C – Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej – seria C
- Dz. Urz. UE L – Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej – seria L
- EPS – Europejski Przegląd Sądowy
- KPP – Kwartalnik Prawa Prywatnego
- KSP – Krakowskie Studia Prawnicze
- KZS – Krakowskie Zeszyty Sądowe
- OSA – Orzecznictwo Sądów Apelacyjnych
- OSN – Orzecznictwo Sądu Najwyższego
- OSNC – Orzecznictwo Sądu Najwyższego Izba Cywilna
- OSPİKA – Orzecznictwo Sądów Polskich i Komisji Arbitrażowych
- OTK – Orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego
- OTK-A – Orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego – Seria A
- PiP – Państwo i Prawo
- PPIA – Przegląd Prawa i Administracji
- Prok. i Pr. – Prokuratura i Prawo
- PS – Przegląd Sportowy
- PUG – Przegląd Ustawodawstwa Gospodarczego

RPEiS	– Ruch Prawniczy Ekonomiczny i Socjologiczny
SP	– Studia Prawnicze
ST	– Samorząd Terytorialny
ZNUJ	– Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Jagiellońskiego

Sądy i Trybunały

ETPC	– Europejski Trybunał Praw Człowieka
NSA	– Naczelny Sąd Administracyjny
WSA	– Wojewódzki Sąd Administracyjny
SN	– Sąd Najwyższy
TS	– Trybunał Sprawiedliwości

WSTĘP

Państwo nie może istnieć bez prawa, które jest umową między nim a społeczeństwem i w każdym państwie system prawa jest jeden. Stanowi on całość, bardzo skomplikowaną i zróżnicowaną, ale mimo to system prawa jest zawsze jednością. Dlatego wszelkie jego podziały tworzą już kategorie drugiego lub dalszego stopnia, a elementy tych podziałów nie mogą być traktowane jako całości odrębne od systemu prawa. Podziały te są potrzebne z najróżniejszych punktów widzenia i są obmyślane dla realizacji bardzo różnorodnych celów: merytorycznych, państwowych, społecznych, obywatelskich, aksjologicznych, naukowych, dydaktycznych, organizacyjnych i wielu innych. Jeśli jednak podziały te mają dobrze służyć danemu celowi, nie powinny być dowolne i przypadkowe, powinny być zawsze racjonalne i – co wydaje się najważniejsze – powinny być zawsze oparte na jasnym, dobrze wytłumaczalnym kryterium.

Jasność danego podziału prawa jest zawsze konieczna, choć nigdy nie jest osiągalna w pełni – zawsze jest względna, skoro każdy wyodrębniony segment łączy się z innym „od góry” poprzez jedność całego systemu, a także poprzez wspólne elementy normatywne – w tym Konstytucję, ogólne zasady prawa i prawo europejskie.

Wyrażone tu wymogi dotyczące podziałów systemu prawa nakazują przyjąć, że każdy podział powinien spełniać minimum ostrości, wyznaczając integralność jednego członu wobec drugiego, a jednocześnie każda wyodrębniona przez dany podział część powinna być spójna i integralna wewnętrznie po to, żeby nie pozostawiać wątpliwości co do przynależności danej dziedziny, instytucji, normy, sprawy lub kwestii

do tej właśnie części. Unika się wtedy nieporozumień w zakresie sposobu i form stosowania prawa, skutków tego prawa, hierarchii jego źródeł i norm, metod jego badania, nauczania i wielu innych. Jednocześnie ta, jedynie względna ostrość musi zawsze powodować wytworzenie się jakiejś strefy pośredniej, jakiegoś pogranicza, w obrębie którego będą funkcjonować na zasadzie swoistej hybrydy instytucje lub normy, należące wspólnie do wyodrębnianych członów podziału.

Wszystko to odnosi się w pełni do podstawowego podziału prawa na gałęzie i wspomnianą integralność, a niezbędne pogranicze można obserwować w każdej gałęzi prawa. Rodzi się tutaj postulat i kierunek badawczy, a także metodologiczny, który polega na tym, by charakteryzować daną dziedzinę prawa, by prowadzić w jej ramach szczegółowe badania i formułować tezy teoretyczne właśnie w oparciu o jej integralność i o analizę jej pogranicza. Tego rodzaju płaszczyzna badawcza nie była dotąd rozwijana w polskiej literaturze w sposób całościowy i monograficzny, także w obrębie prawa administracyjnego, a hołdujemy zasadzie wyrażonej przez F. Longchamps, że najbardziej wartościowa jest obserwacja danego przedmiotu (tu: prawa administracyjnego) z możliwie wielu różnych punktów widzenia¹. Podjęliśmy się takiego zadania w Katedrze Prawa Administracyjnego Uniwersytetu Jagiellońskiego i efekty naszych analiz przedstawiamy w niniejszej książce.

Wprowadzenie do niej wymaga uczynienia kilku wstępnych zastrzeżeń.

Po pierwsze, przyjęliśmy w naszym opracowaniu perspektywę polską, wychodząc z założenia, że badania tak ustalonego tematu przy użyciu metody prawnoporównawczej byłyby bezproduktywne z powodu zbyt wielkich różnic w systemach prawa administracyjnego (właśnie miejsce prawa administracyjnego w różnych systemach prawa jest zróżnicowane), a ponadto byłyby niewykonalne w krótkiej perspektywie czasowej i w rozmiarach zwięzłej monografii. Dlatego praca bazuje wyłącznie na polskim materiale normatywnym, dorobku polskiej doktryny

---

¹ F. Longchamps, *Z problemów poznania prawa*, Wrocław 1968, s. 17.

i polskim orzecznictwie sądowym. Książka jest wydawana w dwóch wersjach: polskiej i angielskiej, co powinno ułatwić czytelnikowi zagranicznemu zorientowanie się właśnie w perspektywie polskiej, z jakiej omawiamy tytułową problematykę.

Po drugie, zdajemy sobie sprawę z wielkiej szerokości podjętej tematyki. Dlatego poniższa książka proponuje jedynie pewne punkty wyjściowe dla dalszych badań i stawia wstępne i podstawowe tezy. Jednocześnie stanowi ona próbę zrealizowania dotąd niewykorzystanej metody, za pomocą której można charakteryzować prawo administracyjne i objaśniać jego specyfikę.

Po trzecie, zdajemy sobie sprawę z tego, że wyrażone wyżej postulaty dotyczące tworzenia podziałów systemu prawa mogą być w dużej mierze są spełniane przez doktrynę. Jednak praktycznie należy podzielić zdanie Z. Duniewskiej, że „wyodrębnianie [...] nie jest z reguły następstwem celowej, racjonalnej działalności logiczno-porządkującej. Rzadko też wyznaczone jest w sposób formalny, w rezultacie działań legislacyjnych. Jest ono dokonywane zwykle w sposób żywiołowy, wsparty wieloletnią tradycją i przyzwyczajeniami”². Dlatego też „[...] wyznaczenie granic między działami, gałęziami, wreszcie dyscyplinami prawa służy różnym celom, a w ślad za tym – granice wyznaczone dla jednego celu nie muszą bynajmniej pokrywać się z granicami wytyczonymi dla celów innych”³. Założone przez nas badanie integralności prawa administracyjnego napotyka w związku z tym na trudność, polegającą na pewnej „płynności” sytuacji, z którą ta integralność jest związana. Z tą trudnością musimy sobie poradzić.

Po czwarte, obmyślając kształt naszego opracowania, rozważaliśmy, czy ma ono być klasyczną monografią o jednoznacznym wątku lub o spójnych wątkach przebiegających przez jej całość, czy też – jak twierdzili

---

² Z. Duniewska, *Prawo administracyjne w systemie prawa* [w:] *System prawa administracyjnego*, red. R. Hauser, Z. Niewiadomski, A. Wróbel, t. 1, *Instytucje prawa administracyjnego*, Warszawa 2010, s. 160.

³ A. Chełmoński, *Co to jest prawo gospodarcze?*, RPEiS 1993/1, s. 7, cyt. przez Z. Duniewską, *Prawo...*, s. 161.

niektórzy – ma to być pewien zbiór esejów na wspólny temat, mających jednak charakter autorski i trochę luźniej ze sobą związanych. Wybraliśmy rozwiązanie pośrednie. Z jednej strony bowiem chcieliśmy omówić wybrany temat na tyle jednolicie i kompleksowo, na ile da się go zmieścić w kilkunastu arkuszach wydawniczych, zostawiając z drugiej strony pole do indywidualnej oceny sytuacji istniejącej w polskim prawie administracyjnym. Sądzę, że od strony metodologicznej taki zabieg nie jest kontrowersyjny i spełnił swoje zadanie.

Jan Zimmermann

Część I

**INTEGRALNOŚĆ I POGRANICZE
PRAWA ADMINISTRACYJNEGO**

Przemysław Wszolek

Rozdział 1

ISTOTA I „RODZAJE” INTEGRALNOŚCI POLSKIEGO PRAWA ADMINISTRACYJNEGO

1. Współcześnie nie ma chyba na świecie państwa, w którego systemie prawnym nie wyróżniano by gałęzi zwanej „prawem administracyjnym”. Analiza prawa pozytywnego, poglądów prezentowanych w orzecznictwie sądowym oraz stanowisk wypowiedzianych w nauce prawa różnych krajów skłania jednak do wniosku, że pojęcie prawa administracyjnego nie jest pojmowane wszędzie tak samo, a będące desygnatami tego terminu gałęzie prawa obejmują niejednokrotnie różne zakresy¹. Już bowiem w obrębie porządków prawnych państw samej Europy można dostrzec, iż zasadniczo w kulturze anglosaskiej, romańskiej czy germańskiej prawo administracyjne wyrasta z całkiem innych korzeni, ma odrębną tradycję i osobliwe ścieżki rozwoju, jego struktura pojęciowa bywa czasem w różnych krajach wręcz nieporównywalna, a zakres tego prawa historycznie kształtował się w sposób odmienny i obecnie przedstawia się niejednolicie².

---

¹ Por. np. zdanie R. Thomasa, że „administrative law« in England means something quite different from either droit administratif or Verwaltungsrecht” – R. Thomas, *Legitimate Expectations and Proportionality in Administrative Law*, Oxford-Portland 2000, s. 2.

² Sceptyczne stanowisko odnośnie do porównywalności krajowych systemów prawa administracyjnego w Europie prezentowane jest w piśmiennictwie nader często. Wskazuje się, że podobnie jak organizacja administracji publicznej w różnych krajach

Dodatkowo prawo administracyjne posiada w wielu krajach zróżnicowany „status”. W jednych, takich jak np. Wielka Brytania, znajduje się dopiero na etapie emancypacji i „odrodzenia”, a o autonomii tej dziedziny względem prawa powszechnego nie może być mowy. Warto zauważyć, że jeszcze stosunkowo niedawno, bo w 1963 r., w sprawie *Ridge v. Baldwin*, Lord Reid wskazywał, że: „Nie mamy rozwiniętego systemu prawa administracyjnego – być może dlatego, że jeszcze do niedawna go nie potrzebowaliśmy”³. Obecnie więc dziedzina nazywana w Wielkiej Brytanii „prawem administracyjnym” nie stanowi odrębnego korpusu norm, ale funkcjonuje jako część prawa powszechnego (*the ordinary law of the land*)⁴. Aktualna pozostaje – poczyniona pół wieku temu – konstatacja S.A. de Smitha, że jeżeli przez „prawo administracyjne” rozumieć jakiś możliwy do stwierdzenia odrębny zespół koncepcji i reguł normujących administracyjną działalność podległą sądowej jurysdykcji, to nie sposób dostrzec w prawie angielskim całości, w której kontynentalny prawnik mógłby rozpoznać system⁵. W miejsce integralnej spójności mamy natomiast – zdaniem tego Autora – asymetryczny galimatias, rozwinięty pragmatycznie przez legislację i orzecznictwo w poszczególnych kontekstach, zmieszany nierównomiernie z prawem prywatnym i sędziowskim⁶.

---

stanowi rezultat oddziaływania na państwo odmiennych czynników kulturalnych, historycznych czy kontekstów politycznych, tak ramy pojęciowe „prawa administracyjnego” odzwierciedlają osobliwe cechy strukturalne oraz uwarunkowania funkcjonowania konkretnego państwa, które utrudniają lub nieraz uniemożliwiają tworzenie administracyjnoprawnych uogólnień mających zastosowanie także do innych państw. Por. np. U. Scheuner, *Der Einfluss des französischen Verwaltungsrechts auf die deutsche Rechtsentwicklung*, „Die Öffentliche Verwaltung” 1963/16, s. 714 i n.

³ *Ridge v. Baldwin* [1964] A.C. 40.

⁴ Por. np. H.W.R. Wade, C.F. Forsyth, *Administrative Law*, Oxford 2014, s. 8.

⁵ S.A. de Smith, *Judicial Review of Administrative Action*, London 1968, s. 4. Wprawdzie w przytoczonej wypowiedzi S.A. de Smitha mowa jest o prawie angielskim, to jednak wydaje się, że ową konstatację Autora odnieść można szerzej do administracyjnego prawa brytyjskiego (pomimo pewnych materialnych różnic, jakie wykazuje względem prawa angielskiego prawo szkockie). Por. H.W.R. Wade, C.F. Forsyth, *Administrative Law*, Oxford 2014, s. 8.

⁶ S.A. de Smith, *Judicial Review of Administrative Action*, London 1968, s. 4.

Brak w Wielkiej Brytanii systemu prawa administracyjnego, rozumianego jako odrębna od prawa powszechnego i konsolidowana wspólnymi pojęciami tudzież zasadami część krajowego porządku prawnego nie oznacza jednak oczywiście, że prawo administracyjne w tym kraju w ogóle nie istnieje. Funkcjonuje przecież prawo dotyczące ustroju administracji publicznej, zagospodarowania przestrzennego, budownictwa, edukacji, ochrony zdrowia, ochrony środowiska, gospodarowania wodami, pomocy społecznej, wyłączeń itp. – tym niemniej owe regulacje postrzegane są co najwyżej jako derogacje norm prawa powszechnego⁷, stosowane z zasady wobec państwa i osób prywatnych. W tym znaczeniu istnieje tam zatem jedność prawa oraz jedność jurysdykcji, albowiem tradycyjna zasada *rule of law* wymaga, ażeby zarówno organy władzy, jak i jednostki były poddane takiemu samemu prawu (prawu powszechnemu), a jurysdykcja nad działaniami administracyjnymi była powierzona tym samym sądom, które rozpatrują spory między obywatelami – sądom powszechnym (a nie sądom specjalnym – administracyjnym)⁸.

W innych z kolei krajach, takich jak Francja, prawo administracyjne nie stanowi derogacji norm prawa powszechnego, ale pozostaje równoległym, spójnym systemem, posiadającym własny obszar normowania oraz stosowania i – będąc wyraźnie wyodrębnione – uznawane jest za porządek autonomiczny, a francuska koncepcja *droit administratif* uchodzi niejednokrotnie za wzór dla innych państw na świecie. W literaturze podkreśla się, że u podstaw autonomii francuskiego prawa administracyjnego leży specyfika administracji i pełnionej przez nią misji, determinująca wypracowanie korpusu szczególnych – wzajemnie ze sobą powiązanych i czerpiących z określonego systemu źródeł – norm materialnych, różnych od tych, które występują w prawie prywatnym⁹. Równocześnie w praktyce autonomia prawa administracyjnego stanowi podstawowe uzasadnienie dla funkcjonowania odrębnego sądownictwa administra-

---

⁷ Tak o prawie angielskim – porównując anglosaską i francuską koncepcję prawa administracyjnego – wypowiadają się A. de Laubadère, J.-C. Venezia, Y. Gaudemet, *Traité de droit administratif*, t. 1, Paris 1996, s. 34.

⁸ H.W.R. Wade, C.F. Forsyth, *Administrative Law*, s. 8, 17, 25.

⁹ A. de Laubadère, J.-C. Venezia, Y. Gaudemet, *Traité...*, s. 33.

Jan Zimmermann – profesor zwyczajny doktor habilitowany nauk prawnych, kierownik Katedry Prawa Administracyjnego na Uniwersytecie Jagiellońskim; sędzia Naczelnego Sądu Administracyjnego w stanie spoczynku; autor ok. 150 publikacji z zakresu prawa administracyjnego.

Jest to pierwsza na rynku książka dotycząca integralności prawa administracyjnego. Zagadnienie to jest aktualne zarówno w teorii, jak i w praktyce tej dziedziny, jednak do tej pory nie było przedmiotem rozważań w literaturze naukowej. Książka stanowi zbiór autorskich poglądów prezentowanych przez pracowników naukowych Katedry Prawa Administracyjnego na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Jagiellońskiego.

W publikacji omówiono m.in.:

- istotę i rodzaje integralności polskiego prawa administracyjnego,
- elementy sprzyjające wewnętrznemu integrowaniu się tego prawa oraz czynniki je ograniczające,
- zagadnienia na styku tematyki administracyjno-cywilnej oraz administracyjno-karnej,
- relację prawa administracyjnego i prawa Unii Europejskiej oraz prawa konstytucyjnego,
- zjawisko ekspansji i ustępowania prawa administracyjnego.

Książka może zainteresować sędziów sądów administracyjnych i cywilnych, urzędników administracji publicznej, studentów prawa i administracji, adwokatów i radców prawnych.

„Obmyślając kształt naszego opracowania rozważaliśmy, czy ma ono być klasyczną monografią o jednoznacznym wątku lub o spójnych wątkach przebiegających przez jej całość, czy też ma to być pewien zbiór esejów na wspólny temat, mających jednak charakter autorski i trochę luźniej ze sobą związanych. Wybraliśmy rozwiązanie pośrednie. Z jednej strony bowiem chcieliśmy omówić wybrany temat na tyle jednolicie i kompleksowo, na ile da się go zmieścić w kilkunastu arkuszach wydawniczych, zostawiając z drugiej strony pole do indywidualnej oceny sytuacji istniejącej w polskim prawie administracyjnym.”

Prof. dr hab. Jan Zimmermann

ZAMÓWIENIA:

INFOLINIA 801 04 45 45, FAX 22 535 80 01

ZAMOWIENIA@WOLTERSKLUPER.PL

WWW.PROFINFO.PL

